

Naturreservat

Naturligtvis finns det naturreservat i en sådan skog-, sjö- och bergrik trakt som Torsby kommun. I Stöllet hittar du Fänstjärnsskogen, norr om Torsby hittar du Hovfjället, och i Södra Finnskoga (Kindsjön) hittar du Ivana.

Kolla [kartan](#) för att se vart naturreservaten ligger i Torsby kommun.

Hovfjället

Hovfjället är välskyttat från väg 45 vid Vägsjöfors ca 17 km norr om Torsby.

Bergets övre delar domineras av lav- och ljungrika hållmarker med låga, vindpinade tallar. I de lägre liggande områdena finns granskog av naturskogskaraktär och i planare partier breder myrmarker ut sig.

Brånberget

Tag väg 62 till Höljes, kör igenom samhället och över Klarälven. Följ skyltarna mot "Telemast" vid den tredje och sista skylten fortsatt rakt fram Efter ca 3 km från denna korsning slutar vägen söder om Fiskhusberget. Därifrån vandrar du en kort sträcka via Fiskhustjärnen till Brånbergets västra sida.

Landskapet är närmast av typ förfjällsterräng, vilket inte minst märks på inslaget av dvärgbjörk samt de snö och krumma björkarna i områdetets högsta delar. Vid inventeringar har man funnit ett 180-tal olika mossor o 150 lavar på Brånberget. Svampfloran omfattar ca 130 arter.

Fänstjärnsskogen

Från korsningen i Värnäs åker man ca 4 km mot Malung och tar sedan av på en skogsbilväg 3 km mot sydost. P-skylt finns nära tjärnen liksom orangemarkerad led.

Fänstjärnsskogen räknas till ett av de mest värdefulla naturskogsområdena i hela mellansverige. Här återfinns även ett stort antal hotade arter. Hänsynskrävande fåglar såsom gråspett, tretåig hackspett och slaguggla uppehåller sig och häckar ibland i reservatet.

Ivana

Söder om Kindsjön går en väg in mot torpet Norra Ivana. Parkeringsplats finns, och från den leder en markerad led på ungefär en km fram till skogen.

Ivana avsattes som reservat för att bland annat skydda ett av landets största bestånd av långskägglav. Iva är finska och minner om den tid då finska invandrare levde och bröt mark i nordvästra Värmland.

Titjärnsskogen

Reservatet ligger ca 7 km söder om Stöllet och nås enklast via Norra Torp och därifrån västerut.

På krönet av Klarälvens västra dalslutning ligger Titjärnsskogen. Området bildar en mosaik av tall-, gran och myrlandskap. Utsikten över Klarälvdalen är från vissa platser hänförande.

Ritamäki

Vid Lekvattnet sväng av mot Fredros. Efter ca 10 km finns en vägs skylt till Ritamäki. P-plats vid Perlaälven (övre delen av sjön Lomsen). Från P-platsen ca 2 km vandring upp till reservatet.

Markerna runt Ritamäki brukades enligt gamla traditionella metoder så sent som fram till 1965. Den biologiska mångfalden är fortfarande stor. De växter som återfinns inom reservatet är till stor del typiska "slätterväxter".

Abborrtjärnsberg

Kör via Östmark till Röjdåfors. Här svänger man av norrut mot Mattila/Bjurberget. Utmed denna grusväg är det skyltat till reservatet.

Genom att ängarna årligen slås med lie och gräset tas bort gynnas flera växter. Av de hävdgynnade ängsväxterna vid Abborrtjärnsberg kan nämnas ängsskallra, fältgentiana, ormrot, blåklocka, ängsklocka och prästkrage.

Rännberg

Från Torsby kör man till Östmark och fortsätter mot Kongsvinger. Cirka 3 km norr om Lämbacken, på vänst sida, finns en P-plats. Härifrån följer man stigen upp till reservatet.

Rännberget är sedan lång tid tillbaka känt för sin rika flora. Botaniska studier finns redovisade redan från 1830-talet. Den rika floran är speciellt framträdande i partier med rörligt grundvatten och utmed bäckravine

Höljberget

Kör väg 62 mot Trysil. Efter Höljes tar man av mot Bastuknappen. Kör grusvägen mot Bastuknappen cirka 1 km där en skogsbilväg tar av norrut till Höljberget.

Många av de arter som idag är utrotningshotade saknar svenska namn och de som har svenska namn är i regel okända för gemen man. Trots detta är det en upplevelse även för den mest oerfarne skogsluffare att bege sig till en naturskog som Höljberget. Här möter du hänglavsprydda granar och örtrika marker med kransrams, torta och orkidéer som jungfru marie nycklar, spindelblomster och knärot.

Gultberget

Kör från Torsby norr ut på väg 45. Vid Fensbol, ta av vid Petteråsen upp mot Pettertorp fram till P-platsen utanför reservatet.

Gultberget är ett hyperitberg och omkringliggande berggrund utgörs av gnejs. I området springer grundvatt fram i ett flertal källor och bevattnar stora ytor. Detta gynnar fauna och flora där framförallt växtligheten framstår i sin mångfald och frodighet utmed bergets sluttningar

Ömtberget

Västra Ömtbergets branta sluttningar är beklädda med gammal naturskog. I skogen finns rikligt med gamla träd och spår efter tidigare skogsbränder. Västs sluttningen har bitvis karaktär av rasbrant. Västs sluttningens markvatten hamnar i våtmarken Holmbergssmyren, vilken är en värdefull myr med bl.a. välutvecklade strängflarkkärr. Gravbäcken avvattnar Holmbergssmyren mot sydost och rinner bitvis i en kanjonliknande bergsformation. Här trivs fuktighetsälskande lavar och mossor. Gravbäcken är en av landets rikaste lavlokal Naturreservatet är beläget norr om Syslebäck.

Skrallarberget

Högst upp på Skrallarberget finns det här gamla, talldominerade naturskogen. I området finns t.ex. 300-årig tallar, grova lågor och silvergråa torrakor som är viktiga livsmiljöer för en del av de hotade lavar och svamp som förekommer i naturreservatet.

Enberget

Ett område med gammal granskog som präglas av branta nord och östsluttningar på Enberget och Långhusbergets nordvästsluttning. På Enbergets topplatå finns en gles, gammal granskog med fjällskogskaraktär. Flertal hotade arter förekommer i reservatet, bl.a. den sällsynta laven långskägg. Området ingår EU:s nätverk för skyddad natur, Natura 2000.

Torrknölen

Torrknölens topplatå och sluttningar innehåller värdefull naturskog med källflöden här och var. Inslaget av lövträd, främst asp, skapar förutsättningar för ett stort antal hotade djur och växter som förekommer i naturreservatet.

Vimyren

Vimyren är sedan lång tid känd för sin fina tjäderlek.

Terrängen i området är flack myrmark och går man igenom reservatet från norr till söder märks det hur Vimyren sluttar i avgränsade terrasser ned mot Östra Jolen. Det gammelskogsbevuxna åsarna och bergkullar bildar öar i myrlandskapet med stor artrikedom.

Gartosofta

Den rika växtligheten kommer av att Gartosofta är ett hyperitberg vilket är en mörk och hård men för växterna gynsam bergart. Bergets flora är i många avseenden speciell; här växer nordliga och sydliga arter sida vid sida. Flera orkidéarter har hittats däribland grönyxne, skogsfru, korallrot, skogsnycklar och Jungfru Maria nycklar. Totalt har ca: 140 kärleväxter noterats på berget och bland lavar, mossor och smaror är antalet arter ännu fler.

Averåfjäll

Den näringsfattiga berggrunden präglar områdets flora. Mager barrskog och myr dominerar området och ger det en särartad vildmarks karaktär. I långmyrens södra del finns ett kärr med rikare flora än i övrigt. Här väcks bland annat *dvärglummer*, *sumpnycklar*, *storsileshår*, *tätört*, och *vitag*. Strax norr om det beskrivna kärret ligger reservatets urskogskärna. Här kan besökaren se hur en naturlig utvecklad skog kan te sig.

Måns-Olasberg

Måns-Olasberg är en långsträckt och markerad bergrygg i nord-sydlig riktning. Merparten av området har en cirka 100-årig frodig granskog. Speciellt på den branta östra sidan finns mer markant påverkan av hyperit med förekomst av t ex brudborste, kärrfibbla, liljekonvalj, blåsippan och kransrams. Varierande inslag finns av framför allt gamla sälgar, aspar och rönnor. Med tanke på det närliggande torpet har sannolikt hela området påverkats av t ex bete, svedjebruk och betesbränning. Där det gamla torpet stod finns fortfarande kvar en öppen yta med ängsvegetation. Från det öppna lilla gårdstunet är utsikten söderut milsvid och betagande.

Husmansknölen

Husmansknölen ligger på en högplatå ungefär en mil sydsydväst om Höljes och är en av Värmlands högsta punkter med sina 680 meter över havet. Reservatet ligger i en trakt med hög koncentration av gamla skogsbestånd med höga naturvärden.

Skogens utseende är till större delen typisk för en naturskogsartad värmländsk höghöjdsgranskog, dvs en gles-luckig och mestadels lågvuxen granskog med spridda risiga torrakor och en del död ved. Skogen bryts ett 10-tal små kärr.

Horstomyren

Två naturtyper präglar området; myrmosaik och naturskog. På ca 470 m.ö.h. ligger Horstotjärnen som i norr och söder omges av myrmarker av olika typ och med olika formelement. Det som främst uppmärksammas är ett system av flackar varav en del är mycket stora. Vidare finns backkärr och sumpskogar. Rikkärr med bl.a. dvärglummer, gräsull, kärrull, björnbrodd och ängs- och sumpnycklar ingår i komplexet. På gamla "myrtall" förekommer varglav, speciellt i nordvästra delarna. Sydväst om myrmarkerna ligger Storberget med toppen på 633 m. ö. h samt strax norr därom det något lägre Vålhallberget. Lavskrika, spillkråka och tretåig hackspett samt tjäder och järpe förekommer m. e. m. permanent i skogsområdet.

Danshallmyren

Området ligger på ett höjdområde i anslutning till norska gränsen. Stor del av området upptages av ett myrkomplex. Området kan grovt delas upp i Danshallmyren samt Noppimyren och Noppikullen i öster. Berggrunden består i denna östra del av den näringsrika bergarten hyperit. I övrigt består berggrunden av gnejser och graniter. Noppikullen och den del av myrkomplexet som har namnet "Noppimyren" påverkas synbart av hyperiterna medan vegetationen i övriga delar av området präglas av mer näringsfattigt underlag. Speciellt i de västra delarna finns påtagliga spår av en större skogsbrand som tros ha berört området ungefär 1850. Merparten av skogen torde ha kommit upp efter branden. I områdets södra kant finns spåren av en tidigare bosättning, Kojkulan. Husen är för länge sedan raserade och barrblandskog uppvuxen kring den gamla bosättningen.

På andra sidan riksgränsen, i väster, ligger ett norskt naturreservat. Ändamålet med denna reservatsbildning är att bevara ett barrskogsområde som är typiskt för regionen. Naturförhållandena i det norska reservatet överensstämmer i stora drag med de i det svenska området. Tillsammans bildar de två reservaten ett naturskyddat "vildmarksområde" på cirka 1000 hektar.

Makkarberg

Området ligger på en nivå av mellan 275-300 m.ö.h. i en lång nordvänd sluttning där denna (i norr) möter bred zon av våtmarker utefter Medskogsån. Smärre våtmarker, bäckdråg och framförallt sumpskogar präglar området. Tallskogen i väster har nyligen (vintern år 2000), delvis avverkats som ett led i förberedelserna för en "naturvårdsbränning" i detta delområde. Reservatsområdet påverkas av den relativt stora "Haigarbäcken" som löper fram i västra områdeskanten. Markvatten strömmar i flera stråk in i sumpskogsbestånden och periodvis flödar vatten dessutom in i ytterligare ett stråk från söder.

Torsby kommun
5. Miljö- och Byggnämnden
685 80 Torsby
Tel: 0560-160 60 (sekr)
Fax: 0560-160 25
E-post: mbn@torsby.se

Sidansvarig: [Maria Hedin](#), tel. 0560-160 76